

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 548/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Luboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Luciou Lorenčíkovou, advokátkou, Murgašova 86/1, Poprad, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/150/2022 z 27. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/150/2022 z 27. februára 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Domáha sa tiež náhrady trov právneho zastúpenia.
2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalovanou stranou sporu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, vedeného na Okresnom súde Poprad, ktorý skončil vynesением rozsudku č. k. 1C/12/2012-584 zo 17. apríla 2018 tak, že súd prvej inštancie žalobu zamietol (výrok I), zrušil uznesenie o predbežnom opatrení (výrok II) a zároveň priznal sťažovateľovi ako úspešnej strane náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorej výške mal rozhodnúť súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok III).
3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) po podaní odvolania rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil okrem časti týkajúcej sa priznanej náhrady trov konania, v ktorej rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po právoplatnosti rozsudku odvolacieho

súdu súd prvej inštancie uznesením č. k. 11C/15/2012-645 z 8. januára 2019 sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal [§ 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)].

4. Na odvolanie sťažovateľa odvolací súd uznesením sp. zn. 12 Co 69/2019 z 20. júna 2019 (ďalej aj „uznesenie odvolacieho súdu“) potvrdil vo výroku I uznesenie okresného súdu z 8. januára 2019, ktorým súd prvej inštancie stranám sporu nepriznal náhradu trov konania. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal (výrok II).

5. Proti uzneseniu odvolacieho súdu sťažovateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP a okrem takto vymedzeného dovolacieho dôvodu uviedol aj *„možné dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) C. s. p.“*.

6. Dovolací súd uznesením sp. zn. 9Cdo/44/2020 zo 17. júna 2020 dovolanie sťažovateľa odmietol s tým, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu o trovách konania v danom prípade je podľa § 420 CSP vylúčená, keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a ani také, ktorým sa konanie končí. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

7. Po podaní ústavnej sťažnosti ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 95/2022 z 2. júna 2022 rozhodol o porušení označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru uznesením sp. zn. 9Cdo/44/2020 zo 17. júna 2020, predmetné uznesenie zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, pričom vyslovil záväzný právny názor, že na účel uplatnenia zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP je potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým skončí rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

8. Napadnutým uznesením dovolací súd opätovne odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 447 písm. c) CSP s odôvodnením, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ namieta, že dovolací súd porušil jeho základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, a to nielen v kontexte odmietnutia spravodlivosti tým, že sa opäť odmietol zaoberať argumentmi sťažovateľa v dovolaní, ale zároveň aj tým, že napadnuté uznesenie *„nesplňa ani základné atribúty odôvodnenia súdneho rozhodnutia, z ktorého by mohol (a mal) zistiť, prečo jeho argumentácia v dovolaní nie je spôsobilou naplniť skutkovú podstatu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) C. s. p., aby mohla byť ako taká podrobená súdnemu prieskumu“*.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením dovolacieho súdu.

11. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých

sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

12. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

13. Sťažovateľ namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia.

14. Sťažovateľ uplatnil v dovolaní oba dovolacie dôvody, teda podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzil vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, a tiež dovolací dôvod nesprávneho právneho poúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom prípustnosť dovolania vyvodil z § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

15. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nesprávne právne posúdenie veci (nároku na náhradu trov konania) odvolacím súdom v otázke možnosti uplatnenia dôvodov hodných osobitného zreteľa a aplikovania § 257 CSP [pričom uvedenú argumentáciu zároveň podradil aj pod dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP]. Námietky sťažovateľa dovolací súd považoval z hľadiska obsahového za námietky netýkajúce sa procesného postupu súdov (v zmysle procedúry prejednávania veci), ale za námietky týkajúce sa právneho posúdenia (právnych záverov súdov), na ktorom založili svoje rozhodnutie. Najvyšší súd dospel k záveru, že sťažovateľom namietaná nesprávnosť právneho posúdenia veci nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (pozri judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

16. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci dovolací súd uviedol, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu. sp. zn. 4Cdo 71/2016, 7Cdo 276/2016, uznesenie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

17. Na základe uvedeného najvyšší súd dovolanie sťažovateľa ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

18. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolacieho súdu možno vyvodiť, že najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v náleze sp. zn. I. ÚS 95/2022 z 2. júna 2022 opätovne preskúmal prípustnosť dovolania sťažovateľa vo vzťahu k obom dovolacím dôvodom, pričom jeho odmietnutie primeraným, jasným a zrozumiteľným spôsobom odôvodnil a jeho závery nemožno považovať za arbitrárne. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone.

19. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (podobne II. ÚS 114/2021 a tam citovaná judikatúra).

20. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v jeho judikatúre, na ktorú v napadnutom uznesení odkazuje, ako aj v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov ústavný súd považuje za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa jeho názoru nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľa.

21. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a označenými právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

22. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska dostatočne odôvodnené, akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

23. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2024

Peter Molnár
predseda senátu